

A high-contrast, black and white photograph of two hands, one from a lighter-skinned person and one from a darker-skinned person, holding each other. The hands are positioned in the center of the frame, with fingers interlaced. The background is a solid, vibrant red. The lighting is dramatic, highlighting the contours of the hands against the dark background.

ŚMIERĆ

WARTA ZACHODU

press kit

***Książkę tę dedykujemy tym,
którzy pełniąc służbę codziennie narażają swoje życie
i tym, którzy o nich pamiętają***

„Śmierć warta zachodu”

**koncepcja książki i opieka redakcyjna:
Magdalena Rigamonti i Piotr Siemion**

**autorzy: Cezary Łazarewicz, Brygida
Grysiak, Magdalena Rigamonti, Piotr
Siemion, Dorota Łosiewicz, Paweł
Reszka, Robert Mazurek,
Małgorzata Sidz, Jan Rojewski.
zdjęcia: Maksymilian Rigamonti.**

**Wydawnictwo Bellona
premiera: 15 października 2020 r.**

**Przejmująca wielogłosowa opowieść o tych, którzy giną na
służbie dla kraju.**

I o cenie, jaką w rzeczywistości płacą ich rodziny.

**Prawdziwe historie osieroconych dzieci, podopiecznych
Fundacji Dorastaj z Nami.**

**Dziesięcioro cenionych autorów: Cezary Łazarewicz,
Brygida Grysiak, Magdalena Rigamonti, Piotr Siemion, Dorota
Łosiewicz, Paweł Reszka, Robert Mazurek, Małgorzata Sidz,
Jan Rojewski oraz Maksymilian Rigamonti (zdjęcia).**

Wielu bohaterów, jeszcze więcej bolesnych pytań.

Jak to jest

, kiedy - choćby w najszczytniejszym celu - giną najbliższe nam osoby? Albo kiedy ideał poświęcenia zderza się z bólem, banalnością, absurdem życia tych, którzy tego daru śmierci musieli być świadkami? Jaki jest sens tu i teraz, w Polsce XXI wieku, życia i śmierci w służbie innym? „Śmierć warta zachodu” to zbiór reportaży, wywiadów i esejów, których tematem jest służba - dla kraju i dla drugiego człowieka. Służba żołnierza na misji, policjanta, antyterrorysty, strażaka, ratownika medycznego. Służba i wszystko co się z nią wiąże: honor, odwaga, odpowiedzialność, strach, samotność, order, wdzięczność, ale nierzadko także osierocone dzieci, rodziny, smutek, trauma, żałoba...

Wśród bohaterów książki jest żołnierz, który zginął w Afganistanie i pozostawił piątkę dzieci, a także policjant ratujący nastolatka, którego porwały fale na plaży w Gąskach. Osierocił dwójkę dzieci. „Nie mógł się przecież odwrócić, udawać, że niczego nie widzi, próbował więc pomóc. Nie myślał wtedy o zagrożeniu, własnej rodzinie ani swoim bezpieczeństwie. Gdyby się wtedy nie ruszył, inni też by pewnie nic nie zrobili”.

Opowieści rodzin i przyjaciół uzupełniają wywiady: z Jakubem Szumańskim, psychiatrą i psychoterapeutą o przeżywaniu żałoby, złości, depresji, radzeniu i nieradzeniu sobie ze stratą; z księdzem kapłanem Ireneuszem Birusiem, uczestnikiem misji w Afganistanie; z misjonarką Tadeuszą Frąckiewicz OP ze Zgromadzenia Sióstr św. Dominika, która dobrowolnie opiekowała się chorymi na koronawirusa w Domu Pomocy Społecznej.

Książka „Śmierć warta zachodu” powstała z inicjatywy Fundacji Dorastaj z Nami z okazji 10-lecia jej działalności. Fundacja pomaga dzieciom, których rodzice zginęli pełniąc służbę publiczną - wojskowych, policjantów, strażaków, ratowników górskich, a od 2020 roku także pracowników ochrony zdrowia walczących z COVID-19.

Tekst dopełniają czarno-białe zdjęcia Maksymiliana Rigamonti.

OBEJRZYJ

O książce opowiadają autorzy:

kanał You Tube Fundacji Dorastaj z Nami: <https://www.youtube.com/watch?v=usNWuY-DwjA>

kanał You Tube Wydawnictwa Bellona: https://www.youtube.com/watch?v=aQV_4zyTgJE&t=26s

***Służba ma odcień wyszarzałego munduru,
służba to woń fajek i potu po wielogodzinnym
marszu przez nieprzyjazne dzielnice.***

Plaża w Gąskach, fot. Maksymilian Rigamonti

Wszystko rozgrywa się około trzynastej, trzydzieści metrów od brzegu, na wzburzonym morzu na wysokości pola namiotowego „U Zosi”. W wodzie jest rodzeństwo nastoletków – chłopiec i dziewczyna, którzy walczą z falą. Dziewczynie udaje się złapać grunt i wykaraskać z wody, ale chłopak się szamoce i wzywa pomocy. Na pomoc biegną chłopcy spod wydmy i Marek. Przed skokiem do wody mówi Mireli, że ma wezwać pomoc i czekać na niego na brzegu. Nie reaguje, gdy krzyczy za nim, że ma wrócić. Wszystko trwa kilka sekund. Gdy chłopcy wyciągają z wody topielca, podchodzi do nich i pyta, czy nie widzieli jej męża. Nie widać go w morzu, ani nie wyszedł na brzeg. Mirela z córką czekają na niego jeszcze chwilę, zanim podniosą alarm. Ruszają poszukiwania. Dryfujące ciało w niebieskiej koszulce wypatruje po kilku godzinach jeden z ratowników. Wyciągają Marka na brzeg, zasłaniają białym parawanem, a potem pakują w czarny plastikowy worek.

Fragment reportażu „Pozdrowienia z morza” Cezarego Łazarewicza

Iwona Koziarska, fot. Maksymilian Rigamonti

Te wszystkie uprawnienia i zdolności zamknięto później w kilku zdaniach: „Był policjantem zdyscyplinowanym, pracowitym i otwartym na innych ludzi, a także dyspozycyjnym i oddanym służbie. Posiadał duże umiejętności w zakresie realizacji zadań związanych z fizycznym zwalczaniem terroryzmu, przeciwdziałania i likwidacji aktów terroru. Wykonywał zadania wymagające zastosowania specjalnej taktyki i umiejętności oraz prowadził zajęcia w ramach szkolenia i doskonalenia zawodowego. Był szczególnie zaangażowany w wyszkolenie strzeleckie policjantów” - czytamy w rozkazie 2411, nadającym Koziarskiemu pośmiertnie stopień podkomisarza.

Fragment reportażu „Z narażeniem życia” Doroty Łosiewicz

Piotr Siemion, dr Jakub Szumański, Magdalena Rigamonti, fot. Maksymilian Rigamonti

Magdalena Rigamonti: *Panie doktorze, w Afganistanie ginie żołnierz. Ginie tata, mąż, syn. Zostaje mama, małe dzieci...*

Piotr Siemion: *Ginie na służbie.*

Jakub Szumański: *I powinno być tak, że państwo jest wdzięczne za tę służbę. Nie zawsze jest. Nie zawsze to okazuje. Do tego dochodzi bardzo silna komponenta, a mianowicie porzucenie... Ludzie, którzy zostają żywi, ci najbliżsi, ale nie tylko, bo czasem i przyjaciele, i koledzy, czują się porzuceni przez tego człowieka. Przecież był młody, zdrowy, nic nie zapowiadało jego odejścia, po czym ginie. To jest jak scena w teatrze szekspirowskim: na deskach leży mąż, nieżywy, a żona krzyczy: dlaczego mi to, skurwysynu, zrobiłeś? Rozumiecie państwo, że ten element porzucenia jest szalenie istotny. Człowiek po stracie w złości myśli: on mi umarł, a nie: on umarł. Tu to słowo „mi” jest bardzo ważne. Poczucie porzucenia, do tego wielka złość. A wszystko tłumione. Kiedy ktoś płacze po stracie, to łatwo się nim zaopiekować, przytulić, zaproponować pomoc, licząc przy tym na wdzięczność. Natomiast kiedy ktoś jest wściekły, to w złości będzie nam ubliżał, awanturował się. I to jest normalne, trzeba pozwolić przeżyć to porzucenie...*

Fragment rozmowy „Dusza się płucze” Magdaleny Rigamonti i Piotra Siemiona z doktorem Jakubem Szumańskim, psychiatrą i psychoterapeutą

S. P.
 ST. CHOR. SZT.
**ANDRZEJ
 ROZMIAREK**
 ★ 04. 02. 1974 ✝ 10. 02. 2009
 NIGDY NIE MÓWCIE, DRODZY MOI,
 ŻE SZKODA MOICH MŁODYCH LAT,
 BO PAMIĘTAJCIE, ŻE Z TAKICH
 OFIAR POWSTANIE NOWY LEPSZY ŚWIAT.
 AVE MARI

Anna Rozmiarek z rodziną, fot. Maksymilian Rigamonti

Anna opowiada, że często z dziećmi wyjeżdżali. Odwiedzali rodzinę, jeździli na biwaki, nad jezioro Woświn w Cieszynie, do Stargardu.
- Mąż pilnował tego, żebyśmy jeździli też do jednostki - mówi. - Kuba bardzo to lubił. Kochał wojsko.
Anna pokazuje zdjęcie małego Kuby w mundurze. Ale to najstarszy Kamil jest dziś w wojsku.
Prawie. - Nie jestem jeszcze w jednostce, w rezerwach jestem - mówi Kamil.
- Nie zdążyłem wyleczyć zębów i dlatego się nie dostałem. A teraz z powodu koronawirusa nie przyjmują. Jak wirus się skończy, to mnie przyjmą.
Chciałby bardzo, bo innej pracy sobie nie wyobraża. Mówi, że pracował w różnych miejscach, ale praca w cywilu to nie dla niego. Pytam, czy to z powodu taty?
Stanowczo zaprzecza. Wybrał tę samą jednostkę, ale chce w niej - jak mówi - pisać swoją historię.

Fragment reportażu „Zawsze na niego czekała” Brygidy Grysiak

Śmierć warta zachodu |

fot. Maksymilian Rigamonti

12

- **Wie siostra, co pisali internauci?**
- **Pewnie różne rzeczy.**
- **że bohaterki, że heroizm, że są z was dumni, że święte, że jasna twarz kościoła.**
- **Nie, nie, nie! Jakie bohaterstwo?!**
- **dobrowolnie pójść do domu Pomocy Społecznej z zakażonymi koronawirusem to nie jest bohaterstwo?**
- **Żadne, absolutnie żadne.**
- **Poświęcenie?**
- **A co to jest poświęcenie?**
- **nie wiem, niech siostra mi powie.**
- **Ja lubię wyzwania. Wiele razy w życiu byłam naprawdę zmęczona. Pamiętam, jak w Kamerunie zaczęłam sprowadzać kontenery z darami z Polski, to nie spałam po trzy noce, dosłownie, bo trzeba było jechać do portu, wypakować, rozdać, pozałatwiać. Albo mieliśmy kilkudniowe sesje w odległych wioskach i spaliśmy u ludzi. Gryzły nas pchły, wszelkie robactwo, nie dawały spać nietoperze, a trzeba było normalnie pracować.**
- **i to nie jest poświęcenie?**
- **(śmiech) Czy ja wiem? Życie jest piękne, chociaż nie zawsze łatwe.**

Fragment rozmowy „Zawsze jest coś do zrobienia” Roberta Mazurka z siostrą Tadeuszą Frąckiewicz OP ze Zgromadzenia Sióstr św. Dominika, misjonarką

Śmierć warta zachodu |

***...żaden z nas nie myśli o tym, by zostać bohaterem.
Zdarza się jednak, że musimy nim zostać,
chcąc nie chcąc. Na tym polega służba.
Jej rutyna, jej szara istota.***

AUTORZY

Piotr Siemion

(ur. 1961) – jest powieściopisarzem, tłumaczem i eseistą, a zawodowo prawnikiem. Jego powieść „Niskie Łąki” (2000) uznano za najciekawszy debiut literacki roku. Napisał również powieść „Finimondo” (2004) oraz „Dziennik roku Węża” (2015). W latach 1988-2000 mieszkał na przemian w USA (gdzie ukończył wydział prawa Uniwersytetu Columbia) i w Kanadzie. Od kilkunastu lat zaangażowany w prace największych polskich firm. Członek, a w przeszłości wiceprzewodniczący Rady Fundacji Dorastaj z Nami od 2011 roku.

Magdalena Rigamonti

(ur. 1975) – dziennikarka „Dziennika Gazety Prawnej”, w której razem z Maksymilianem Rigamontim tworzy cykl wywiadów „RigamontiRazy2”. Przez dziesięć lat pracowała w tygodniku „Newsweek”, potem w tygodniku „Wprost”. Autorka książek m.in.: „Straty. Żołnierze z Afganistanu”, „Dorosnąć do śmierci”, „Jak powstaje człowiek”. Członkini Press Club Polska, laureatka nagrody Grand Press, Mediatora i Nagrody im. Dariusza Fikusa. W 2019 roku wraz mężem zdobyła nagrodę Photobook of the Year w konkursie Pictures of the year (POy) za książkę „Echo” o rzezi wołyńskiej.

Cezary Łazarewicz

(ur. 1966) – dziennikarz prasowy, reporter i publicysta. Publikował w czołowych polskich tytułach prasowych, między innymi w: „Gazecie Wyborczej”, „Przekroju”, „Polityce”. Autor wielu książek reporterskich, m.in.: „Kafka z Mrożkiem. Reportaże pomorskie” (2012), „Żeby nie było śladów. Sprawa Grzegorza Przemyka” (2016), „Koronkowa robota. Sprawa Gorgonowej” (2018), „1968. Czasy nadchodzą nowe” (2018, wraz z Ewą Winnicką) i „Nic osobistego. Sprawa Janusza Walusia” (2019). Za „Żeby nie było śladów” otrzymał Nagrodę Literacką Nike, Nagrodę im. Oskara Haleckiego przyznaną dla najlepszych książek popularnonaukowych poświęconych historii Polski w XX wieku oraz Nagrodę MediaTory w kategorii Obserwator.

Paweł Reszka

(ur. 1969 w Choszcznie) – dziennikarz. Zaczynał w „Rzeczpospolitej”, pracował także m.in. w: „Dzienniku”, „Tygodniku Powszechnym”, „Newsweeku”. Obecnie szef działu krajowego tygodnika „Polityka”. Był korespondentem w Moskwie, relacjonował konflikty zbrojne, m.in. w Gruzji, na Ukrainie, w Kosowie. Laureat nagród dziennikarskich, m.in. Nagrody Dariusza Fikusa, Grand Press, Nagrody Andrzeja Woyciechowskiego, tytułu Dziennikarza Dekady oraz Nagrody MediaTory przyznawanej przez studentów dziennikarstwa. Autor książek reporterskich, m.in.: „Mali Bogowie”, „Czarni”, „Miejsce po imperium”, „Chciwość”.

Robert Mazurek

(ur. 1971 na Warmii) – jako dziecko mieszkał w Warszawie, wychował się na Kociewiu. Debiutował w połowie lat 90., pisząc m.in. na łamach „Życia” i „Frondy”. Felietonista publikujący w wielu czasopismach, obecnie w „Rzeczpospolitej” i „Dzienniku Gazecie Prawnej”. Prowadzi codzienne rozmowy w RMF. Pisze także o winie i sztuce współczesnej. Nominowany do wielu nagród dziennikarskich, kilka otrzymał, ale – jak podkreśla – jedyną, którą odebrał, był tytuł przyjaciela liceum gdzieś na Wale Pomorskim.

AUTORZY

Brygida Grysiak

(ur. 1979) – dziennikarka telewizyjna, autorka książek. Pracuje w TVN24 od początku istnienia stacji. Była reporterką w Krakowie, skąd pochodzi, potem prezenterką, reporterką sejmową, autorką wywiadów i reportaży. Od 2018 roku w pionie informacji TVN jest redaktorem ds. standardów i dobrych praktyk dziennikarskich. W czerwcu 2020 roku została zastępcą redaktora naczelnego TVN24.

Jest autorką sześciu książek, wśród nich: „Wybrałam życie”, „Miejsce dla każdego” i „Kochają mnie do szaleństwa. Prawdziwa historia Jureczka”. Dwukrotna laureatka Nagrody Dziennikarzy Małopolski. Nagrodzona Złotym Medalem Jana Pawła II, m.in. za popularyzowanie jego nauczania. Laureatka 16. edycji nagrody „Ślad” imienia biskupa Jana Chrapka, za „profesjonalizm i obiektywizm”.

Dorota Łosiewicz

(ur. 1978) – publicystka tygodnika „Sieci”. Współprowadzi program Marcina Wolskiego „W tyle wizji” w TVP Info oraz „Kwadrans Polityczny” w TVP1. Współautorka wywiadu rzeki z Martą Kaczyńską pt. „Moi Rodzice” oraz książek „Cuda nasze powszednie”, „Życie jest cudem”. Ukończyła politologię na UKSW i integrację europejską na wydziale stosunków międzynarodowych UW.

Małgorzata Sidz

(ur. 1990) – japonistka, magister studiów o Azji Wschodniej na uniwersytecie w Turku, reporterka. Autorka książki „Kocie Chrzcziny. Lato i zima w Finlandii” (Czarne 2020). Sześć lat spędziła pomiędzy Szwecją, Finlandią i Danią, z przystankami w Japonii i Korei Południowej. Porozumiewa się w dziesięciu językach.

Jan Rojewski

(ur. 1994) – dziennikarz i poeta. Publikował m.in. w: „Gazecie Wyborczej”, „Rzeczpospolitej”, Onecie, „Tygodniku Powszechnym”. Stały współpracownik tygodnika „Polityka”. W 2018 roku opublikował tom poetycki „Ikonoklazm”, za który był nominowany do Nagrody Poetyckiej Silesius i Nagrody Literackiej Gdynia.

Maksymilian Rigamonti

(ur. 1974 w Warszawie) – studiował projektowanie graficzne na ASP w Łodzi. Jest członkiem Press Club Polska i ZPAF. Zdobywca głównej nagrody – Zdjęcie Roku w konkursie Grand Press Photo 2012. Stypendysta ministra kultury w 2014 roku. Nominowany do nagrody Leica Oskar Barnack 2014. Pięciokrotnie odwiedzał Polski Kontyngent Wojskowy w Afganistanie. Autor książki fotograficznej „Echo”, która została wyróżniona przez International Photography Award w 2018 roku oraz wybrano ją Photo Bookiem roku 2018 w Grand Press Photo i Photography Book of the year 2018 w 76. edycji konkursu Pictures of the year International. Od 2020 roku ambasador Fujifilm Polska. Wykładowca dziennikarstwa i fotografii na SWPS.

FUNDACJA DORASTAJ Z NAMI

Fundacja Dorastaj z Nami powstała w 2010 roku. Wspiera dzieci i rodziny pracowników służb publicznych: strażaków, żołnierzy, policjantów, ratowników górskich, którzy zginęli, zmarli lub doznali uszczerbku na zdrowiu podczas służby. Od kwietnia 2020 r. Fundacja rozszerzyła swoją działalność i objęła opieką także rodziny pracowników ochrony zdrowia, lekarzy, pielęgniarek i personelu medycznego, którzy ponieśli śmierć w walce z COVID-19.

- Kiedy słyszymy, że zginął pracownik służby publicznej, wiemy, że właśnie zawalił się czyjś świat. Musimy działać szybko i profesjonalnie, aby pomóc osieroconym dzieciom i ich bliskim, aby otoczeni opieką uporali się z traumą. Udzielamy pomocy psychologicznej i edukacyjnej, ale nade wszystko służymy cierpliwością i radą, okazujemy im serce, aby odzyskali spokój i wiarę w przyszłość - tłumaczy Magdalena Pawlak, Prezes Fundacji.

Fundacja Dorastaj z Nami zapewnia swoim podopiecznym wykształcenie, finansując szkoły, studia, korepetycje i zajęcia pozalekcyjne. Pomaga młodym ludziom wejść na rynek pracy. Gwarantuje wsparcie doradcy edukacyjnego. Wspiera swoich podopiecznych w ich codziennych zmaganiach dopóki się uczą - nawet do 25 roku życia. Przed dziesięć lat Fundacja roztoczyła opiekę nad 255 dziećmi.

Praca Fundacji Dorastaj z Nami to nie tylko doraźna i długofalowa pomoc poszkodowanym rodzinom, ale także budowanie szacunku dla służb publicznych.

Z okazji 10-lecia działalności Fundacji Dorastaj z Nami ukazuje się książka „Śmierć warta zachodu”. - Pomysł stworzenia publikacji wydał nam się idealny. Oddać hołd tym, którzy zginęli, służąc ojczyźnie, pokazać dzielność i odwagę tych, co po nich zostali, oraz podziękować ludziom hojnym, którzy troszczą się o dzieci poległych bohaterów - połączyliśmy tu wszystkie te potrzeby. Książka ta nie powstałaby, gdyby nie całkowicie bezinteresowne zaangażowanie dwóch członków Rady Fundacji - Magdaleny Rigamonti i Piotra Siemiona - podkreśla Zarząd Fundacji.

Więcej o Fundacji Dorastaj z Nami: www.dorastajz nami.org

Śmierć warta zachodu |

***W domu jej zdjęcie stoi w dużym pokoju, nad telewizorem.
Duże oczy, ułożone włosy, kolczyki.
Nie wygląda na żołnierza.***

WIECZÓR PREMIEROWY W BIG BOOK CAFE

Centrum innowacji literackich Big Book Cafe zaprasza na premierową prezentację książki ŚMIERĆ WARTA ZACHODU

ŚRODA, 28 PAŹDZIERNIKA, GODZ. 19.00

BIG BOOK CAFE

UL. DĄBROWSKIEGO 81

WARSZAWA

Na premierowym spotkaniu o pracy nad książką opowiedzą autorzy: Cezary Łazarewicz, Paweł Reszka, Brygida Grysiak, Robert Mazurek, Dorota Łosiewicz oraz Małgorzata Sidz. Opowiedzą o trudnych rozmowach i poruszaniu bolesnych wspomnień, granicach prywatności, cierpieniu bohaterów i poszukiwaniu prawdy. Moderatorami rozmowy będą Magdalena Rigamonti oraz Piotr Siemion, którzy przygotowali koncepcję publikacji i objęli ją opieką redakcyjną. Zaprezentujemy znakomite zdjęcia Maksymiliana Rigamonti. Opowiemy o działalności Fundacji Dorastaj z Nami. Będzie okazja kupić premierową książkę oraz zdobyć autografy jej twórców.

Śmierć warta zachodu |

***Patrzyłam na zdjęcie i myślałam, że wróci.
Choć przecież przytulałam się do jego trumny.***

Akredytacja na wydarzenie i kontakt dla mediów:
Fundacja „Kultura nie boli”
bartosz.kaminski@kulturanieboli.pl
+ 783 919 338